

Культура • Искусство • Политика

Новая

ЕВРОПА

Година V, кн. 17
Verlagspostamt Leipzig 10

Сентябрь 1943 год.
Цена 3 лев.

† ЦАРЬ БОРИСЪ III ОБЕДИНИТЕЛЪ

„Борисе, когато бждеши поканен да царуваш надъ България, постарай се да бждеши най-добрия царъ на земята.“

Кн. Мария Луиза при смъртния си часъ.

Вестъта за тѣй-преждевременната смъртъ на Н. В. Царь Борисъ III отекна болезнено не само въ сърдцето на неговия народъ. Ако ореолътъ, що излъчваше неговата царствена осанка, бѣ ореолъ на мъдъръ, тактиченъ, човѣченъ, търпеливъ и благотеленъ царь, за ония народи въ Европа, които иматъ приблизително идентична съдба съ българския, Царь Борисъ III бѣ една жива надежда и опора, олицетворяваща волята къмъ новъ порядѣкъ, порядѣкъ съ повече действителна правда.

Въ продължение на 25 години Той живѣ само за свой народъ. Четвъртвѣковна царствуваща дейность, четвъртвѣковни усилия да изведе единъ униженъ, озлочественъ и ограбенъ народъ презъ хиляди прежеждия, презъ неизброими трагични перипетии на една тежка борба за право и просторъ; да жертвува висши нравствени блага и най-сетне да овѣнчае образа на единъ исторически идеалъ съ ореола на най-върховно постижение — това Му отрежда мѣсто въ пантеона на българскитѣ царе, наравно съ Крума, Бориса, Симеона, Самуила и Иванъ Асенъ II. Това е мѣсто на голѣмъ царь макаръ и на едно малко царство. Неговата царствена смъртъ приключва епохата на едно нравствено велико време и отваря нова страница отъ живота на единъ гордъ и храбъръ народъ, върху която крехката дѣсница на Неговия приемникъ ще вписва бждещитѣ устреми за по-нататъшно утвърждаване на българския народъ, комуто съдбата отрежда да бжде винаги творецъ на най-висши човѣшки ценности.

Пжтъта на Царь Борисъ III и неговия народъ е сжщиятъ пжтъ по който вървѣ и продължава да върви цѣла онеправдана Европа. Тая идентичность въ пжтищата на народъ и континентъ правѣха отъ Царь Борисъ III единъ отъ най-здравитѣ стълбове на Нова Европа, чийто искренъ сторонникъ и тактиченъ строителъ бѣ той. Демократичността на неговия духъ го свързваше много по-тѣсно съ широкитѣ народни маси, отколкото съ аристократически и плутократически слоеве, каквито пленници бѣха други крале въ Европа. Посещенията на Н. В. Царь Борисъ III въ другитѣ европейски страни отъ преди войната бѣха очебиенни примѣри и косвени съвети къмъ другитѣ монарси, затова какъ трѣбва да се държи единъ владетелъ. И въ чуждитѣ държави Царь Борисъ III търсѣше народнитѣ маси, търсѣше селяни и работници, занаятци и чиновници, въ чиято срѣда той се чувствуваше винаги най-добре. Той показва недвусмислено, че краката на всѣки царски тронъ трѣбва да се опиратъ върху широкия гръбъ на народнитѣ производителни срѣди, а не върху привилегировани паразитни слоеве.

Сждбата ни Го отне въ единъ моментъ на върховни изпитания, въ единъ моментъ, когато Той ни бѣ потребенъ като въздуха. Отне ни Го, за да ни стовари тежестъта на нови, може би, още по-тежки изпитания. Тая царствена смъртъ буди нѣжкде и въ нечии сърдца пълклена радостъ, но въ всѣко българско сърце тя запали огъня на неизмѣрима мъка, която ще бжде новата и несломима спойка на народно единение. Днесъ, когато небето надъ България е притиснато отъ неизказана печалъ, надъ потъмнѣлитѣ небосклони засиява звездата на нова надежда, за ново щастливо бждеще. Сега, върху престола на българскитѣ царе засия звездата на Симеонъ II. Крехка дѣсница, дваждъ по крехка душа — но българскиятъ народъ ще изгради около Неговия тронъ такава чилимена твърдъ, въ която ще се разбиятъ всички тъмни поплзновения, които цѣлятъ да погребатъ онова, което Неговиятъ великъ Баща, Борисъ III Обединителъ осъществилъ, оформилъ и предаде на бждещитѣ поколения като най-висше достойние.

Той изпълни завета на Своята Майка и бѣ най-добриятъ царъ на земята.

ЦАРЬ СИМЕОНЪ II

Провидението отсиди, върху вrehкитѣ му плещи да легне тежестта на царската корона. Както Борисъ I — Кръститель извърши съ единъ царственъ жестъ най-дълбокия преломъ въ живота на единъ народъ, за да го изведе върху полето на културното състезание и го впише въ книгата на цивилизованиятъ народи и следъ това предаде скиптъра на своя царственъ синъ Симеонъ, така днесъ О'Бозе почившиятъ Царъ Борисъ III Обединитель, следъ като извърши обединението на българския народъ, най-висшата целъ на III-то Българско Царство, предава трона на своя Царственъ Синъ, Симеонъ II. Българскиятъ народъ има вечното основание да вѣрва и да се надѣва, че звездата на Детето-Царъ не ще бѣде по-малко щастлива отъ звездата на неговия великъ предшественникъ. Българскиятъ народъ ще изгради гранитна твърдъ около неговия Тронъ и, следвайки твърдо траєния нѣтъ на националенъ възходъ, ще преодолѣе съ мъжество вечни нещастия и пречки, които провидението днесъ ни изпраща, за да ни направи още по-достойни за утрешното велико време.

ЦАРЬ БОРИСЪ III И БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЪ

(Истински случаи из живота на Царя)

ЦАРЬТЪ И СТАРИЦАТА

Веднажъ по пътя, който лжкатуши край рѣката Осъмъ, се движелъ царскиятъ автомобилъ. Царьтъ самъ шофиралъ колата си, като искалъ да отиде въ насрещното село. Трѣбвало да се премине рѣката, която била придошла отъ силни поройни дъждове.

Безъ да подозира, че мѣстото кждето искалъ да премине било извънредно дълбоко, Царьтъ насочилъ автомобиля, но току що навлѣзълъ въ рѣката, чулъ викъ следъ себе си:

— Ще се удавишъ, сине! Дълбоко е тамъ, не влизай!

Царьтъ спрѣлъ автомобиля и се обърналъ. Задъ него стояла стара, грохнала вече бабичка.

Царьтъ я запиталъ:

— На кжде отивашъ, бабо?

— Бѣхъ на гости, синко, та се връщамъ въ нашето село Дойренци.

— Ами какъ се казвашъ?

— Баба Йонка, сине.

— Ела, качи се при менъ, бабо, да ми покажешъ пътя.

И, вмѣсто да мине рѣката, Царьтъ отвелъ бабата въ нейното село и слѣзълъ въ дома ѝ да си почине.

Било праздникъ и всички млади отъ бабината Йонкина кжща били отишли на селското хоро. Бабичката сама зашеѣла да нагости непознатия гостъ. Но въ момента, когато току-що били сѣднали да вечерятъ, въ стаята влѣзълъ синьтъ на стопанката, войникъ, който билъ въ отпускъ и се връщалъ отъ селото. Той позналъ госта, застаналъ мирно и поискалъ разрешение да остане.

Изумена отъ щастие, баба Йонка се просълзила и развълнувана продумала:

— Я вижъ, Царчето ни било на гости, а азъ, нали не съмъ Го виждала, не го познахъ и си бѣбря тѣй, както си говорѣ съ други хора.

— Нищо, бабо, нищо! — утешилъ я Царьтъ.

Следъ сладката вечеря Негово Величество Царьтъ отишълъ на площада, полюбувалъ се на кръшното хоро и си заминалъ изпратенъ възторжено отъ жителитѣ на селото.

ВОЙНИКЪТЪ И ИНТЕРЕСНИЯ ШОФЬОРЪ

Веднажъ Негово Величество Царь Борисъ пжтувалъ съ своя автомобилъ за двореца Кричимъ. Изъ пътя го срѣцналъ единъ отъ младитѣ войници, който си отивалъ въ отпускъ. Виждайки, че въ автомобиля сѣди самъ шофьора, войникътъ далъ знакъ на последния да спре колата. Негово Величество, облеченъ въ шофьорска куртка, се подчинилъ, спрѣлъ колата и, предполагайки повода за спирането, попиталъ:

— Какво желаешъ, войниче?

Войникътъ пжкъ, като не подозиралъ кого

спира и съ кого разговаря, се обърналъ не особено любезно къмъ Държавния Глава:

— Ха, да ме закарашъ на село!

Царьтъ се усмихналъ.

— Бива, бе войниче, рекълъ Той — защо да не те закарамъ. Качвай се при Мене!

Засмѣнъ до уши, войникътъ седналъ до Шофьора.

Следъ като казалъ името на селото си, автомобилътъ го понесълъ по прашното шосе, оставяйки задъ себе си мѣстото, кждето, умората бѣше подкосила краката му и кж-

дето го огрѣ щастieto да се качи на автомобилъ.

— Иаглекда, момко, че отивашъ въ отпускъ? — запиталъ Негово Величество.

— Да, отвърналъ войникътъ. Отивамъ си въ село. Имаше да бия пеша още много пѣтъ.

— А отъ гдѣ идешъ сега?

— Хе-хе, само да знаешъ кѣде бѣхъ преди малко! — отвърналъ младиятъ войникъ, а по устнитѣ му заиграла самодоволна усмивка. Никого нѣма да ти дойде на умъ кѣде съмъ билъ!

— Ами защо тъй много се радвашъ?

— Радвамъ се и има защо. Бѣхъ въ Двореца Кричимъ. Имамъ земякъ на служба тамъ и бѣхъ при него.

— Е, видѣхте ли се?

— Не само се видѣхме, ами падна и друго... Ядохъ и пихъ царски. Само да знаешъ съ какво ме гости моятъ земякъ. Отъ оння работи, отъ които само Царьтъ яде. Ти не си дори и сънувалъ това...

— Сигурно сърна? — запиталъ Царьтъ.

— Не!

— Да не е било дивечъ, кокошки, патици?

— Не, не — отговарялъ войникътъ.

— Тогава трѣбва да е било фазанъ?

— Ха, налучка! Фазанъ бѣше, фазанъ!

Увлечени въ разговоръ тѣ пристигнали въ родното село на войника. Слѣзълъ войникътъ отъ колата и почналъ да се бърка по джобоветѣ.

— Колко трѣбва да ти платя?

— Нѣма нужда, отвърналъ Царьтъ. И азъ съмъ на служба като тебе. Излѣзохъ да се разходя съ автомобиля. Стига ми това, че се разговаряхме съ тебе. Не ща ти паритѣ.

Войникътъ се сепналъ. Думитѣ „на служба“ го стреснали. Едвамъ сега се сетилъ да поразгледа по-добре хубавото облѣкло, стройната фигура и благородната физиономия на шофѣора. Той плахо го попиталъ:

— Вие да не сте офицеръ?

— Да, но познай какъвъ чинъ имамъ!

Посмутениятъ войникъ измѣрилъ отъ петитѣ до главата изправения предъ него шофѣоръ и боязливо промълвилъ:

— Да не сте капитанъ? — запиталъ той и ударилъ пети.

— Не съмъ капитанъ, войниче!

— Тогава сте майоръ или подполковникъ — извикалъ войникътъ, увѣренъ, че е позналъ.

— Не! — отвърналъ Негово Величество.

Н. В. Царь Симеонъ II и Н. Ц. Височество княгиня Мария Луиза въ народни носии

Войникътъ съвсемъ изтѣгналъ тѣлото си и съ треперяща на козирката ржка, че не е позналъ единъ такъвъ високъ офицерски чинъ, неувѣрено пакъ запиталъ:

— Да не сте полковникъ?

— По-горенъ чинъ, момче, още по-горенъ — засмѣлъ се наново Царьтъ.

— Тогава генералъ?

— Не, войниче, още по-горенъ чинъ?

Последнитѣ думи на Царя съвсемъ смаяли младия войникъ. Гърлото му засъхнало, краката му затреперили. Едва ли не му притъмнѣло предъ очитѣ. Той съ мъка се закрепилъ на краката си и, разбралъ вече кой стои предъ него, извикалъ:

— Виноватъ, Ваше Величество! Простете, че не Ви познахъ Ваше Величество!

Успокоявайки го, Царьтъ се усмихналъ дружелюбно, стисналъ му ржката и се върналъ.

Дълго, твърде дълго смаяниятъ войникъ гледалъ следъ царския автомобилъ, не можейки да разбере това сънъ ли бѣ или действителностъ.

Крайова

Ромънският градъ Крайова — въ който се възстанови съ договора отъ 7 септември 1940 г. традиционното ромъно-българско приятелство — не е само едно историческо съвпадение въ нашитѣ вѣковни отношения съ дунавската ни съседка. Тоя градъ е една мистична връзка, която се освети съ драговолното участие на ромънския народъ въ Освободителната война (1877—1878), когато армията на кралъ Каролъ I получи своето бойно кръщение при Гривица въ обсадата на Плѣвенъ и извоюва ромънската независимост, призната отъ всички велики сили съ Берлинския договоръ отъ 13 юлий (ст. ст.) 1878 г.

Крайовската мистична връзка се е запечатяла и съ кръвта на легендарния Крали Марко Прилепанецътъ, чийто роденъ край днесъ се радва на свобода, благодарение победоносното германско орѣжие. При Крайова Крали Марко се е сражавалъ като турски васалъ срещу ромънитѣ въ голѣмата битка презъ 1394 г. Тукъ въ полето Ровине той е загиналъ, разбитъ и сразенъ по силата на една висша правда, която е била тогава на страната на ромънитѣ.

Българитѣ сж търсили въ Крайова сигурно приближише и братско съчувствие презъ време на робството въ най-тежки изпитания. Разбойническитѣ чети на кърджалиитѣ, които 16 години безмилостно сж опустошавали българскитѣ земи въ междусобишитѣ презъ царуването на султанъ Селимъ III (1789—1808), принудили много български семейства да подирятъ спасение отвъдъ Дунава на ромънска земя. Покойниятъ нашъ книжовникъ Тома Васильовъ съобщава въ своята книга „Спомени за лица и събития презъ XIX“, че когато презъ 1800—1801 г. неговиятъ роденъ градъ е билъ нападнатъ отъ кърджалиитѣ, много тевевенци избѣгали въ Ромъния и повечето отъ тѣхъ намѣрили братско приближише въ Крайова, който българитѣ наричали Карлюво. Тамъ до преди 60 години имало една махала, която се наричала „Тевевенска“.

Малцина, обаче, знаятъ, че този свещенъ за ромъни и българи градъ е основанъ отъ бъл-

гарския царь-освободителъ Иванъ Асенъ I, родоначалникъ на второто Българско царство, за който ромънскитѣ историци казватъ, че ималъ ромънско потекло. Тая мистична връзка е доказана отъ декрета на ромънския кралъ Каролъ I, обнародванъ въ официалния ромънски вестникъ „Monitorul Oficial al României“, № 232/1867 г., съ който е билъ утвърденъ герба на Крайовската община.

Декретътъ гласи: „Възъ основа отношението на нашия министъръ на вътрешнитѣ дѣла подъ № 20,386, като взехме предвидъ решението на Крайовската община за опредѣляне герба на този градъ, потвърдихме и потвърждаваме следующото:

Чл. 1. Гербътъ на Крайовската община се опредѣля по следуюция начинъ:

СКУТЪТЪ въ четвероугълна форма съ долнитѣ краища крѣгли, раздѣленъ на три части отъ националнитѣ шарове, като се има синьото най-отгоре. Въ срѣдата на скута ще бѣде представенъ на крака императора българо-ромънски Иванъ Асенъ I, за когото преданието доказва, че той е основателътъ на града Крайова. Подъ скута ще се развѣва една синя лента, на която ще е написанъ градския девизъ: „Отечество и свобода“. Отгоре на скута ще има корона.

Чл. 2. Нашиятъ министъръ на вътрешнитѣ дѣла е опълномощенъ за изпълнение на тоя декретъ.

Даденъ въ Букурещъ на 13 октомври 1867 г.

Каролъ I,
по милость Божи и воля народна
Господаръ ромънски
Министъръ на вътрешнитѣ дѣла:
С. Галеску“.

Въ тоя преводъ декретътъ е даденъ въ вестника на голѣмия нашъ поетъ и общественъ дѣятель П. Р. Славейковъ — „Пѣлокупна България“, брой 6, отъ 13 юлий 1879 г., издаванъ въ Търново до 20 с. м. Редакторътъ го припращава съ следната бележка:

„Азъ мисля, че твърде интересно е за всѣки българинъ да знае точно бившата слава и сила

на нашия народ и на неговите стари владетели, разумява се, че днес нищо не може да се повърва без факти“.

Тая гордост съ право е и ромънска.

Може би, времето е заличило спомена за герба на Крайовската община, който датира от преди 76 години. Българската история, обаче, не знае повече за произхода на Асент I отъ това, че билъ силенъ търновски боляринъ и дигналъ съ братъ си Петъръ възстание въ 1186 г., за да отхвърли византийското владичество, което тежало надъ българския народъ

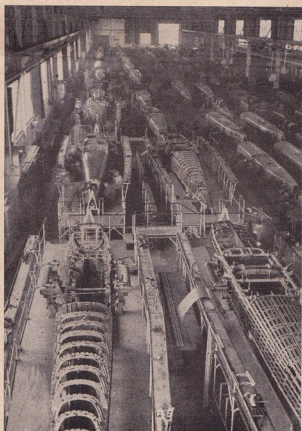
въ продължение на 168 години. За успѣха на това възстание двамата братя търновски боляри прибѣгнали до кумановска помощъ. Ромънското предание за Крайова ни дава ключа на едно ново историческо освѣтление, което крие подвига на първите Асеновци. Но то ни разкрива и смисъла на една мистика, жизненниятъ императивъ на който ще освети бѣдащето ни съ изпитаното приятелство на двата съседни народа.

Хансъ Гелзамъ

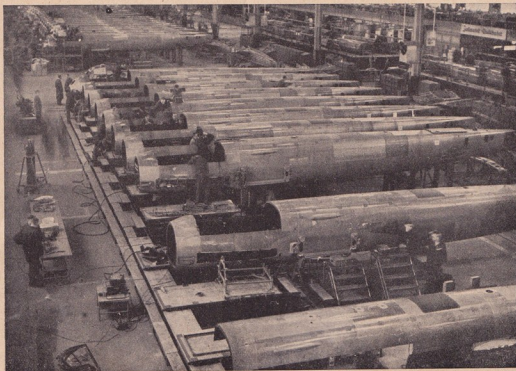
ЧУДОТО НА ГЕРМАНСКОТО САМОЛЕТОСТРОЕНИЕ

Опростяване строежа на висококачествени самолети за високи постижения чрез тактово производство; машинно производство на всички типове самолети

При създаване на германската авиация стана ясно, че възприетата от Америка система на серийно производство, поради голѣмитѣ разлики въ времето между производството на частитѣ и монтажа, може да се използва за производството само на отдѣлни апарати, като проводни, управление, електрически инсталации, както и въ моторостроенето, но не и при построяването на цѣлния апаратъ. За строежа на самолети се указа полезна методата на непрекъснатото движещата се лента, следъ раздѣлянето на отдѣлните работи на опредѣлени периоди — на тактове. Тази метода се нарича тактова метода. Едно отъ най-голѣмитѣ постижения на германското организаторско изкуство лежи въ създаването на масовото производство, на комплицирани и чувствителни технически произведения. Тактовата метода се възприе отъ цѣлата самолетна индустрия на Райха. При създаване на тази метода за масово производство иматъ особени заслуги заводитѣ „Юнкерс“. Още презъ първите години следъ първата свѣтвна война „Юнкерс“ започна производството на първите пѣтнически самолети въ свѣта типъ „Ф-13“ на масови начала, като достигаше до 60 апарата на месецъ. Развоятъ отиде по-нататъкъ. Следъ създаването на единъ, така нареченъ мостренъ строителенъ планъ, про-

Масово производство на „Ю-88“; монтаж на електрическите проводници въ надстройката на „Ю-88“

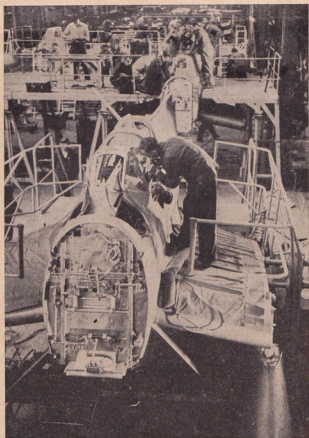

Надстройката се състои от две отделни полчурупки, които се произвеждат отделно и биват монтирани по-късно

изводството се дотолкова подобри, че се достигна всеки 9 часа да излиза по един готов за употреба самолет.

През време на горчивите дни преди идването на национал-социализма на власт, тази производствена възможност не можеше да бъде винаги добре използвана. Така създадените и постоянно подобрявани от „Юнкерс“ строителни методи бяха основата за по-нататъшното масово строителство, което започна през 1934/35 год. при създаването на германското въздушно оръжие. Масовите строежи започнаха с типа „Ю-52“, които се строиха по тактовата метода. Въз основа на тази богата опитност и подготовка могат днес да се строят боево силните универсални самолети с най-модерна конструкция едномоторния „Ю-87“ и първия в света двумоторен отвеснонападащ самолет „Ю-88“ (щука). Сжщо и транспортният самолет, отдавна оцененият „Ю-52“, сж строени по таквата метода. При нашето посещение на една от многобройните монтажни зали можахме сами да се уверим въ съобразността и красотата на таквата метода. Въ непрекъснат ритъм на движенията се създават нашите бомбардировачи „Ю-88“ въ най-големите серии. Още първият поглед забелязва, че всеки от апаратите стоящ въ тия строителни редици е въ различна фаза на своя строеж. Ние виждаме при отделните

тактове сглобяването на крилата на управлението, монтирането на моторите, на скри-

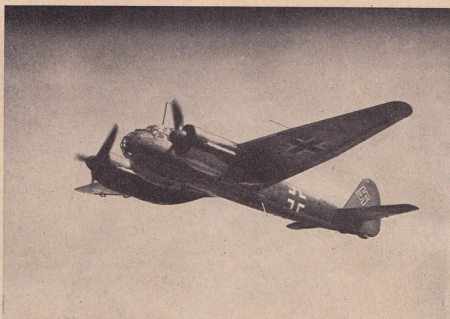

Монтиране на апаратите въ надстройките

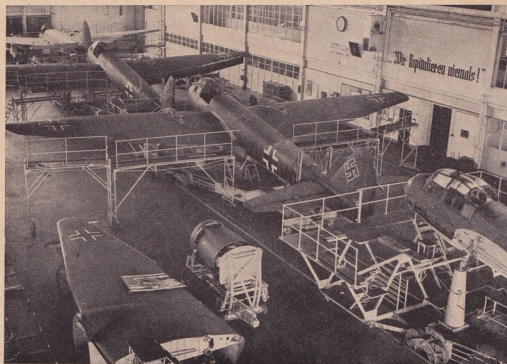
ващитъ се колела и наблюдаваме работитъ на проводитъ за масло. Качваме се на една полуготова машина и се удивляваме на електротехниците, които безъ никаква мъжа се оправятъ въ хаоса отъ различни телове, проводници и кабели. Придружаващиятъ ни инженеръ съобщил, че въ всѣки отдѣленъ апаратъ има 24,000 метра проводници.

Въ по-нататъшнитъ тактове виждаме строежа на апаратитъ за хвърляне на бомби, надстройкитъ, въоръжението и проводитъ. На по-нататъшнитъ машини се нахварлятъ шлосери, тенекеджии, бояджии, електротехници и др. които въ непрекъснатъ смѣна завършватъ строежа на самолета. Следъ като се завърши монтажа на крила, обличане, цистерни, пропелеръ и всички измѣрвателни уреди, се извършва още веднажъ една точна проба върху функционирането на всички отдѣлни

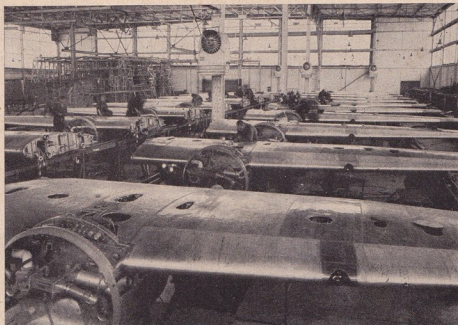

Изпитаниятъ по всички фронтови боеви самолетъ за хоризонтално и отвесно нападение „Ю-88“ въ време на летение

части. Чрезъ сигналъ, даденъ по точно пресмѣтнато време, се придвижватъ апаратитъ, които отиватъ къмъ окончателно завършване, наредени въ величествени редици, въ повечето случаи единъ до другъ и една до друга. Колонитъ отъ работници оставатъ на своитъ мѣста и започватъ веднага работата на следващия избутанъ напредъ самолетъ. Едно отъ глав-

Преди монтажа на моторитъ

Строене на крилата

нитъ условия за несмущавано тактуване е организацията за навременно подаване на частитъ, които ще бъдат монтирани на апарата. Отдѣлниятъ работникъ може да се съсредоточи напълно въ работата си и нѣма нужда да губи време за разходки, до мѣстото където лежатъ отдѣлнитъ части, нѣма нужда да чака и най-полезно използва труда си. Този проблемъ е разрешенъ чрезъ планомерната подготовка на подаването на частитъ за всѣки отдѣленъ тактъ. Частитъ стоятъ непосредствено до работника, който винаги може да ги вижда и лесно може да ги вземе и монтира. До-насянето на частитъ става отъ специаленъ персоналъ.

Сега къмъ сжщността на методата. Въ предната страна на залата има единъ часовникъ, който се вижда отъ всѣкъде, чиято стрелка показва кога трѣбва да завършатъ работитъ при отдѣлния тактъ. Щомъ дойде времето за преминаване на периода, работата се прекъсва чрезъ единъ сигналъ, даденъ отъ

сирена. Всички скелети, стълби, кабели и маркучи се изтеглятъ настрана, вратата на залата се отваря и всѣки се залавя на показаната му машина. Единъ втори сигналъ показва започването на сжщността на тактуването, като всичкитъ самолети въ реда едновременно биватъ избутани напредъ, докато дойдатъ на мѣстото на предишния. По този начинъ всѣки самолетъ е напредналъ съ едно работно мѣсто, преминалъ е отъ единъ тактъ къмъ другъ, накжсо казано — стана тактуване.

Въ непрекъснати редици щукитъ „Ю-88“ напускатъ монтажнитъ зали и бързатъ къмъ летищата за първия си полетъ

БЪЛГАРИЯ ВЪ ЗАЩИТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КУЛТУРА

„... Тервелъ ималъ и тая заслуга, че въ 717 год. разбилъ мохамеданитѣ араби, които обсаждали Цариградъ и ги принудилъ да се върнатъ въ Азия. Съ тая победа той спасилъ Югоизтока отъ мохамеданско робство.“ — пише историята, за българския ханъ Тервелъ (701—718 год.).

*

„Великиятъ ханъ Крумъ е първиятъ български законодатель, който съ строги, но справедливи закони подчинилъ и българни и славяни на една воля — българската държавна воля...“

*

„Тый българскиятъ народъ при светия князь Борисъ станалъ не само единенъ по вѣра, по законъ, по езикъ и държава, но и първиятъ народъ въ Европа, който слушалъ въ храмоветѣ си несъкрушимитѣ истини на Христовото учение на свой роденъ езикъ, четѣлъ и пишелъ съ свое родно писмо въ едно време, когато въ Европа били грамотни само духовницитѣ. Докато князь Борисова България имала училища за децата на българския народъ, въ Европа много видни князе и боляри били неграмотни и подписвали книгата си съ дъмга отъ палеца...“ казва историята за България при управлението на князь Борисъ I.

*

„Покръстването на българитѣ при Борисъ въ 865 год. и въвеждането на българска писменостъ въ 893 год. при Симеона въ държавни учреждения, църкви и училища намѣсто на гръцка писменостъ и езикъ, превърнали България въ трето културно огнище въ Европа, наредъ съ латинското и гръцкото. Докато последнитѣ две сж почитали на началото, че духовенъ животъ може да има въ Европа само на гръцки и латински езици, българското културно огнище издига ново начало: всѣки народъ да се моли, да мисли и да твори на свой езикъ. Така България създаде нѣщо ново въ

Европа и стана родоначалница на националната култура. Тя изпревари западна Европа съ повече отъ шестъ вѣка, тый като въ последната се създаде национална книжнина и народна църква едва презъ 14, 15 и 16 вѣкове — съ хуманизма и реформацията...“ пише историята за България отъ времето на Срѣднитѣ вѣкове.

*

„Климентъ турилъ начало на трайна книжовна традиция и издигналъ цѣла плеада ученици, (броятъ на които достигналъ до 3,500 души) които продължили започнатото отъ него национално дѣло. Неговата книжнина представлява първиятъ нашъ духовно-националенъ капиталъ, отъ който изобилно сж черпѣли всички славянски народи — най-много руси и сърби“ казва историята за създателя на първия университетъ въ Европа презъ IX вѣкъ.

Това сж само нѣколко цитати отъ нашата история, които говорятъ за мѣстото на България всрѣдъ европейската култура.

Когато въ 679 год. българитѣ при Исперихъ основаха своя държава, тѣ не дойдоха тукъ, стимулирани отъ жаждата за разграбване богатствата на древната гръко-римска империя. За тѣхъ нанстина гръцки историци казватъ, че сж били варвари, защото така наричаха тогава гръцитѣ всички народи, които не бѣха включени въ сферитѣ на гръцкия империумъ, но не отричаха, че тия „варвари, сж имали градове“. Историята сжщо така говори, че всички варварски племена, които израснаха по една-две страници отъ европейската история, не можаха да създадатъ своя държава и свои държавни традиции, защото, да се достигне до държавна идея, се иска културно съзнание, а за да се организира държава, се иска и държавно възпитание,

каквото българитѣ сѣ имали вече при Кубратовата държава. Историата ни говори още, че когато българитѣ сѣ дошли въ сегашнитѣ предѣли имали и свое лѣтоброение. Но тѣхното свѣтоотношение, тѣхнитѣ традиции и възпитание сѣ ги поставили въ неминувемъ конфликтъ съ вече изроденитѣ форми на римоелинското свѣтоотношение и съ гърноримската държавна идея. Въ единъ моментъ, когато древността залѣзваше, българитѣ влѣха нова струя, чрезъ новото си схващане за държавностъ, която бѣ така лесно възприета отъ заваренитѣ славяноантски племена, както и отъ остатѣцитѣ на толкова много инородни елементи, като остатѣци отъ древни траки и илири, остатѣци отъ остготи, хуни, авари и пр. Българитѣ на Балкана изиграха всрѣдъ балканскитѣ народостни племена сжщата роля, каквато кубратовитѣ българи изиграха всрѣдъ северо-източнитѣ варварски племена: тѣ имъ всадиха идеята за държавностъ и по тоя начинъ ги подготвиха или да създадатъ своя държава или да влѣзатъ въ имперіума на други държави. Войнитѣ, които българитѣ сѣ водили съ Византия не сѣ войни за грабежи. Българитѣ воюваха за просторъ, върху който да изградятъ своя държава и да положатъ основитѣ на своя култура. Това бѣше въ едно време, когато християнската космогония вече бѣше ликвидирала старата пантеистична религия на елинизма и римлянизма. Докато при римляни и византийци християнството убѣ тѣхния класицизъмъ (тѣ твърде скоро превърнаха християнското движение, чисто духовно, въ срѣдство за запазване и отъ поддържане на израждания се римоелински империализъмъ), при славяно-българитѣ то изигра ролята на вътрешна спойка, между народностния контингентъ — славяни и носителитѣ на държавната идея — българи, които заедно дадоха на европейската история новъ реаленъ продуктъ, нова политическа сила и новъ етнически елементъ — славяно-българи.

Всичко това насочи Балканитѣ къмъ нова духовностъ, която съставлява значителенъ дѣлъ отъ общата европейска култура, безъ която тая култура на би била така богатая съ идеи и постижения.

Всичко това дава право и налага задължение на българскитѣ народъ да се чувствува сждбовно обвързанъ съ европейската културна общностъ и да има право както на пол-

зуване отъ нея, така и задължение за нейната защита.

Отъ всички балкански народи българскитѣ е проявявалъ най-здраво чувство за балканска общностъ. Той никога не е отхвърлялъ сътрудничество и винаги прѣвъ е вземалъ починъ за създаване на балканско общечитие, макаръ не всѣкога да е срѣщалъ правилна оценка за своитѣ почини. Достатъчно е да споменемъ, че българи сѣ се били за свободата на гърци, но гърци никога не сѣ се били за свободата на българи. Вългари сѣ проливали кръвъ и за сръбска свобода, но сръбинѣ никога не се е билъ за българска свобода.

И когато съ тая война се положи начало на единъ съзнателенъ стремежъ къмъ европейска политическа и културна общностъ, българскитѣ народъ прѣвъ отъ всички балкански народи пригърна тая идея и стои твърдо на нея.

Застанала върху кръстопятя между Изтокъ и Западъ, между Северъ и Югъ, земята на българитѣ е била вѣкове наредъ врата, презъ която сѣ преминавали най-различни течения и влияния. Много враждебни на Европа влияния, идеи и стремежи сѣ се разбивали въ здравината на българската самобитностъ и по тоя начинъ не сѣ могли да проникнатъ къмъ сърцето на европейската култура, където да играятъ роля на духовни бацили за разложение на европейскитѣ духовни ценности. Тая роля, поради географското мѣсто и поради историческата повеля, България ще има да играе и за въ бждеще. Та не се опредѣля нито отъ смѣтки, нито отъ тия или ония стремежи, а отъ самитѣ закони на историческото развитие. Това е политическа сждба за България, която опредѣля както нейната стойностъ, така и нейното право на принадлежностъ къмъ европейския културенъ просторъ. Дали тая защита ще бжде водена съ мечъ или перо, дали чрезъ стопански или политически мѣрки, това е напълно безразлично. Всѣки случай, България ще продължава и занаяпредъ, така както е било презъ вѣковетѣ, да се бори за защита на европейскитѣ духовни ценности, да умножава тия ценности и да се позлугва отъ тѣхъ. Въ нейната земя и въ недрата на нейния духъ лежи югоизточниятъ стълбъ на Европа, тоя стълбъ ще бжде и стълбъ за утрешна Нова Европа.

ПРЕНАСЯНЕ НА РАНЕНИ СЪ САМОЛЕТИ

Общественото внимание продължава да се спира на ожесточения боеве на Източния фронт, където модерната подвижна война създаде нови форми на воюване, доведе до едно постоянно лжкатушене напред-назад на фронта, при което често става образуване на „човали“. Въ военните съобщения се изтъква не веднаж за упоритата съпротива и издръжливост на нашите войски. Рамо до рамо с бойците стоят санитарните войници, които често жкти имат да изпълняват много тежки задачи. Една особена задача на санитарите на фронта е пренасянето на ранените

съ самолети. Това става обикновено при битките въ „човалъ“.

За пръв жкть системно и много добре организирано пренасяне на ранени войници съ самолетъ бж проведено при битката за Критъ. Още преди войната бжха извършвани обучения съ санитарни самолети. Успжха на въздухоплавателния транспортъ на ранени зависи главно от гладкото съдействие между въздухоплаването, санитарните служби и санитарните моторни коли.

При голжми транспорти на ранени се изисква бързина, сигурност и спокойствие. Самолетътъ Ю-52 се оказа

отлична машина за пренасяне на ранени, понеже лети спокойно и жкача при много малка скоростъ. Този самолетъ се използва за пренасяне на тежкоранени.

Леко ранените се пренасятъ обикновено съ транспортните самолети, които докарватъ муниции и храна за бойната линия.

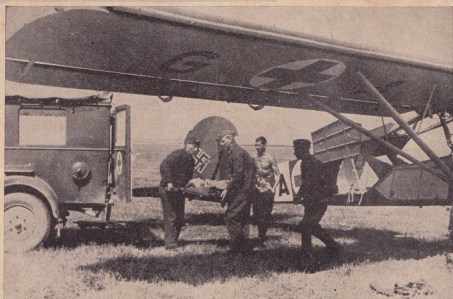
Ю-52 иматъ специална вътрешна уредба,

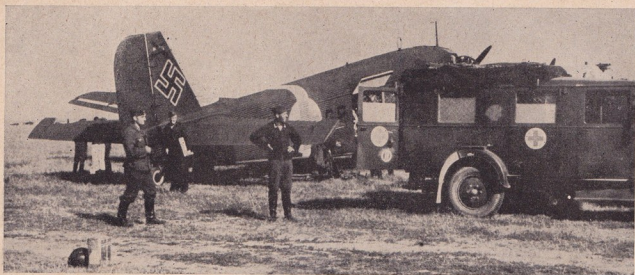

Транспортниятъ санитарен самолетъ Ю-52 взема ранени

*

Фишлеровиятъ църкелъ за бързо пренасяне на тежко ранени, нуждаещи се от бърза операция

Връзката между санитарната кола и санитарния самолет е гаранция за бързо пренасяне и успешна санитарна помощ

която ги прави отлични санитарни самолети. Вътре въ самолета от двете страни сж наредени 12 носилики за тежко-ранени. Освен това има и 5 столчета за леко ранени. Самолетът има шкаф за медикаменти, които ще сж необходими за през време на пренасянето.

Вътрешност на санитарния самолет Ю-52

Самолетът има широки прозорци, през които раненит могат да виждат навън. Всъки самолет Ю-52 има отопление и вентилация.

Самолетът побира обикновенната санитарна носилка и по този начин тежко-раненият, докаран от превъзочния пункт, може да бжде прибран въ самолета, без да става нужда да се мести въ друга носилка, което обикновено е свързано съ много болки и известни опасности за живота на ранения.

Освен Ю-52 германската войска разполага и съ други, по-малки, санитарни самолети, които се употребяват при случаи, кждето Ю-52 не може да действа. Това става обикновено въ сектори на фронта, кждето Ю-52 не може да кацне поради лошит условия на терена. Въ такива случаи се използват по-малки машини. Особено пригоден за целта се е оказал санитарният модел на „Физелеровият щъркел“. Съ този апарат може да се пренасят тежко-ранени непосредствено задъ бойната линия. Знае се, че за този модел не е необходимо специално летище за кацане или излитане.

Фронтвата санитарна служба при германскит въздушни сили е особено тежка. Често пжти транспортит се извършват при много лошо време и при лош терен. За успъха на тази служба сж необходими опитни войници, добри машини и много воля за преодоляване на трудностит. Въ германската войска всичко това е на лице, защото естествен дълг за всъки германски войник е да спаси другаря си.

Ариберт Шуц

ФЛОТА БЕЗЪ УСПѢХИ

Военната флота на Съединенитѣ Шати има традиция отъ почти 173 години. Тази традиция е важенъ факторъ при северо-американската флота, ключъ за обясняване на нѣкои явления.

Странно е на първо мѣсто, че до избухването на настоящата война тази североамериканска флота не е изправяна предъ нѣкакво особено голѣмо изпитание. Съ това не искаме да кажемъ, че американцитѣ сж се плашили отъ подобни изпитания и сж го избѣгвали. Ние констатираме само факта, който именно е причина, щото отъждѣ океана разни погрѣшнни и дилетантски теории да се смѣтатъ за евангелие. Най-прочутиятъ организаторъ на американската флота адмиралъ Алфредъ Тайермаханъ (?) е напр. теоритикъ, който вѣрва единствено въ английската флотска политика и е наклоненъ да разглежда цѣлата свѣтвна история презъ подобна призма. Както предишниятъ, така и днешниятъ Рузвелтъ, а сжшо и всички САЩ. империалисти изпитватъ безусловенъ респектъ къмъ Маханъ. Маханъ, който умре малко време преди избухването на миналата свѣтвна война, упражнява и днесъ влияние върху североамериканската флота. Този морски стратегъ поддържаше опроверганата отъ действителността теза, че въ модерната война морската мощъ е превъзходящъ факторъ при всички обстоятелства. Ето защо името му бѣше и е лозунгъ на всички американско-еврейски „завоеватели на свѣта“, които при вида на приближаващата се война, подушваха богата плячка и невѣроятно добри гешефти. Евтиностѣбранитѣ лаври отъ флотата на САЩ. допринесоха за утвърдяването на тази догма за „непобедимостта“ на американската флота. Въ Анаполисъ, духовенъ центъръ на американската флота, „маханизмътъ“ се култивира съзнателно. Въ това заспало градче на Мерилендъ, което стана известно презъ годинитѣ на колониалната освободителна война съ своитѣ претанции за столица на Шатитѣ, днесъ само морското училище и морската академия сж известни. Въ сравнително феодална срѣда, където паритѣ не играятъ особена роля, се възпитаватъ бж-

дащи морски офицери на САЩ. Въпросътъ, дали североамериканската флота не трѣбва по естественъ пѣтъ да бжде оставена на дефанзивна база и дали пазенитѣ съ постоянна загриженостъ завладѣвания не криятъ въ себе си голѣми опасности за вътрешното развитие на страната чрезъ прошарване на население то съ все нови и пѣстри народности, не се повдига нито гласно, нито при затворени врата въ Анаполисъ. Огромни картини въ аудитѣ и въ учебнитѣ стаи на Анаполисъ показватъ (съ право или безъ право) янкитѣ като морски герои. Тази галерия на предшитѣ крие въ себе си нѣщо много характерно, а именно: ако се касае до истински бойци, които се възхваляватъ въ тѣзи картини, то тѣ безъ изключение сж се проявили въ историята съ единични постижения безъ голѣма стратегия, и то въ борба срещу днешната имъ съюзнница Англия. Тукъ ще видите Паулъ Джонсъ, който презъ 1779 год. проникна въ шотландския Frith of Forth и заплашваше Единбургъ; тукъ е Денагуръ, който плени съ своята фрегата „Унитайтъ Стей“, една британска фрегата; до него — Фарагутъ, станалъ по-късно адмиралъ, който още като морски кадетъ преживѣ подлото британско нападение въ неутралното пристанище Валпарайзо; единъ рузвелтовъ разрушителъ носи името на Ройбенъ Джеймсъ, който се бори срещу Англия, на която Рузвелтъ дава сега разрушителя въ помощъ. Най-прочутиятъ воененъ корабъ на САЩ. — фрегатата „Конститутънъ“, чиято сѣбда бѣ снета на филмъ, стои като моделъ въ Анаполисъ. Нейнитѣ капитани Исаакъ Хълъ, Байнбричъ и Стюартъ биха поклитили тѣжко глава, че днесъ тѣхнитѣ сънародници и корабитѣ съ тѣхнитѣ имена стоятъ на страната на Англия. Презъ време на Англо-американската война презъ 1812 до 1815 год. американцитѣ зарегистрираха значителни отдѣлни постижения, които пѣкъ естествено донесоха твърде печални резултати за англичанитѣ. Двата самолетоносача „Хорнетъ“ и „Уаспъ“ напомнятъ днесъ на англичанитѣ, че въ миналото тѣзи имена сж имъ нанесли не малко щети. Въ случая е необходима цѣлата рабулистика на Самуель

Розенманъ, за да помогне на президента Рузвелтъ да състави тактическия текстъ за кръщаване на всички негови бойни кораби съ исторически имена, които да не предизвикватъ поне въ британския посланикъ нервна криза. Единствена възможностъ за водене на морска война съ цѣли ескадри Съединенитѣ Шати имаха презъ испанско-американската война отъ 1898 год. Какъ изглеждатъ тѣзи морски битки въ действителностъ:

Отслабнала поради своя парламентаризъмъ и бюрокрация, Испания имаше бойни кораби въ Куба и въ Филипинитѣ, които не можеха да се мѣрятъ съ численото надмощие на противника. Американцитѣ знаеха това. Тѣ пожертвуваха безъ много размисления 300 души екипажъ отъ линейния корабъ „Майне“, за да намѣрятъ поводъ за война. Адмиралитѣ Сампсонъ и Шлей излѣзоха съ тройно повече кораби съ храбри испански адмиралъ Сервера. Естествено е, че испанцитѣ трѣбваше да загубятъ. Но това въ никой случай не може да се окажешъ като блестяще постижение на американцитѣ. А за другата морска битка при Манила самитѣ американски историци казватъ, че адмиралъ Девей потопилъ испанскитѣ „корита“ отъ сигурно разстояние, понеже неговитѣ оръжия били по-далекобойни. Ясно е, че при тѣзи морски битки американската флота не е била изправена предъ изпитание. Но тѣзи лесно постигнати успѣхи на караха Вашингтонскитѣ морски стратеги да се възгордѣятъ. Доларнитѣ философи на САЩ. извадиха заключение отъ всичко това, че чрезъ материално надмощие, което тѣ винаги мо-

гатъ да си осигурятъ, могатъ да спечелятъ всѣка битка. По-късно Маханъ създаде отъ всичко това евангелието за американската морска мощъ. Него го нарекоха „Клаузевицъ на океанитѣ“ и той наивно вѣрваше въ това прозвище.

Но когато дойде редъ да се водятъ истински битки, като тѣзи въ Коралово море и при Соломоновитѣ острови, видѣ се, че и американскитѣ ескадри сж смъртни. Картината на райския животъ, съ която американцитѣ вербуваха своитѣ матрози, потъмнѣ изведнажъ. Днесъ боеветѣ се водятъ съ ожесточение. Американскитѣ военни кораби може да сж добри. Ние не ги подценяваме. Тѣхната маса, обаче, не може да изтръгне победата и хладнокрѣвнитѣ калкулации на адмиралъ Маханъ правятъ отъ това, че на свѣта има осигурени континенти, които не могатъ да се сломятъ съ блокада. Тя страда и отъ това, че днесъ морски пѣтища сж застрашени отъ силитѣ на новия редъ. Ние се питаеме дали американскитѣ морякъ е въ състояние да понесе такива тажки удари, каквито днесъ се нанасятъ на американската флота по всички морета и океани. Презъ миналата свѣтвна война САЩ. се добра до евтйна слава, понеже германската флота остана затворена въ Северно море. Отъ 125,000 души, жертви, дадени отъ американцитѣ презъ свѣтовната война, 10,000 сж жертви на флотата. Само 6 войскови транспортни кораба бѣха торпедирани, като при това два успѣха да се добератъ до спасително пристанище. Днесъ всѣки знае, че събитията се развиватъ коренно различно.

КЪМЪ НАШИТѢ ЧИТАТЕЛИ

Въ своята досегашна дейностъ редакцията на еп. Нова Европа се стремѣше къмъ затвърдяване на германо-българскитѣ приятелски отношения, възъ основа на новото начало за бѣдна справедливо устрѣена Европа. Първа задача на списанието бѣ изясняването на вѣщки ония въпроси, които възникватъ въ връзка съ новото, за чито изграждане 530 милиона европейци сж си подали ръце. Същевременно списанието често е разглеждало редица други проблеми отъ политически и културенъ интересъ за читатели. Така то успѣ да спечели широкъ читателски кръгъ верѣдъ българския народъ.

Въ духа на своята дейностъ еп. Нова Европа прави сега още една стѣпка напредъ. За сътрудници на списанието сж привлечени влини български общественици и писатели. За въ бѣдеще списанието ще има своя редакция освенъ въ Берлинъ и въ София. Същевременно то увеличава своя обемъ и ще се стреми да отрази въ своитѣ страници европейския политически и културенъ животъ.

На всъжде, кждето се говори за лѣкар-
ства, химикали и реакенции, името
MERCK има голѣма тежестъ

EMerck

CHEMISCHE FABRIK • DARMSTADT • Осн. 1827

ДУРЛИНЪ

ланъ отъ изку-
ствена смола

Покрива ведна-
га и съхне бързо.
Отъ важнoзначе-
ние при химия-
та и механиката

Нитролакъ

ОКСИЛИНЪ

Специаленъ
шприцъ-лакъ за
автомобилната и
мебелна индус-
трии и трамваи,
както и за мал-
ки индустриални
артикули

Фабрики за бои и лакове

REICHOLD, FLÜGGER & BOECKING, Wien 146

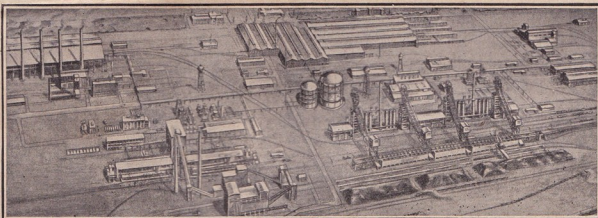
GRAF & STIFT AUTOMOBILE

WIEN

RUF B 125 90 SERIE

Eigene Karosseriewerke

32612

Ние строимъ изцѣло високи пещи, стоманени и валцови заводи,
минни съоръжения, крикове и съоръжения за товарене и
разтоварване, строителни машини и стоманени постройки

DEMAG

Снимката представлява скицата на единъ металургическъ заводъ съ всички второстепенни работилници

Траумапластъ

Лѣковитата
мушамичка за рани

Въ всички аптеки и дрогери
Carl Blanke, Bonn a. Rhn.

Lyra-Orlow Bleistiftfabrik Nürnberg
gegr. 1806

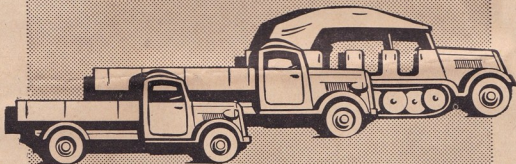

11,000 детски градини въ германските села

По време на тазгодишната жетва селянците тръбваше повече от всяка друга година да работят на мѣстото на мобилизираните мъже. Естествено е, че за да може селянката-майка да изпълни своя дългъ на нивата, грижите ѝ за нейните малки деца тръбва да се поемат временно от други. Тази задача изпълняват помощните лѣтни детски градини по селата, които се организират от мощната Националсоциалистическа Организация за Народно благополучие. Тази организация откри помощни лѣтни детски градини по селата още въ началото на войната.

Презъ 1940 год. броятъ на лѣтните детски градини възлизаше на 8,000, миналата година — на 10,000, а тази година надхвърли 11,000. Въ тези градини бѣха прибрани надъ 350,000 селски деца. Лѣтните детски градини стоятъ подъ лѣкарски надзоръ. Въ тѣхъ се дава обилень обѣдъ на децата. Една частъ отъ тези помощни лѣтни детски градини бѣха превърнати въ постоянни детски градини. Броятъ на постоянните детски градини е 15,500. Общиятъ брой на всички детски градини въ Германия възлиза на 31,000; тѣ се повешаватъ отъ 1.2 милиона деца.

BORGWARD

Леки - Срѣдни - Тежки

Автомобилни коли отъ Бременъ

BANK DER DEUTSCHEN ARBEIT A.G.

ГЕРМАНСКА РАБОТНИЧЕСКА БАНКА А.Д.

Централа Берлинъ С 2 • Кланове въ всички области на Велика Германия

Въ Протектората: Прага

Въ Главното Губернаторство: Краковъ

На Изтокъ: Рига и Ковно

Филантели банки:

Холандска Работническа Банка, АМСТЕРДАМЪ и РОТЕРДАМЪ • Западна Банка: БРЮКСЕЛЪ и АНВЕРСЪ •
Постоянно представителство: ПАРИЖЪ и ВАРШАВА • Участи: Букурещна Търговска Банка А.Д., БУКУРЕЩЪ

Упътвания и сведения по всички финансови и други банкови въпроси

Издава спестовни книжки

КАКЪ СЕ СЛЕДВА ВЪ ГЕРМАНИЯ

Германските университети и висши училища предлагат единствени по рода възможности за следване и образование на всички стремящи се напредъ.

Германците сами често пъти се смият надъ многобройните видове, стъпени за основното изучаване на всички дисциплини, което стига до педантизъм. Тъ дори сами търсят смъхнитъ примѣри на прекалено изучаване на дисциплините. Знаеше се, че слабостта, която лежи въ подобна прекаленост, не е нищо друго, освенъ обратната и безъ значение страна на голъмата сила на германския изследователски и наученъ животъ. И въпреки шегитъ съ тая прекалена основностъ, никога не се е мислило тя да бжде замѣнена съ една лесно достижима повърхностностъ, която би съставлявала нейната лоша противоположностъ. Промѣнитъ, които станаха въ живота на студентитъ и въ дейността и живота на университетитъ и висшите училища, не означаватъ въ никакъвъ случай отдалечаване отъ тази основностъ или отъ добритъ традиции на университетския животъ. Може да се каже по-скоро, че промѣнитъ, които станаха съ подмладяване и повдигане на жизнеността, на жаждата за работа и насладата отъ нея, но и тука, както и въ всички други области, стана преди всичко преминаване отъ личността къмъ общността. Тази промѣна трѣбва да бжде преживѣна, за да може да се разбере дълбочината и значението ѝ. Трѣбва да се задоволимъ да отбележимъ, че противоположноститъ, които по-рано съществуваха, най-малкото въ начинитъ на представата между образовани, учени и академици отъ една страна и голъмата необразована маса отъ друга, съ напълно премахнати. Университетътъ се приближи до народа и народътъ се приближи до университета. Тъ влѣзоха въ голъмата народностна общностъ. Или както казва проф. М. Клара отъ Лайпцигъ: „Тъ като — споредъ нашето най-дълбоко убеждение — не личността, а народностната общностъ, общността на кръвта, на езика и на културата даватъ смисълъ на живота, то и изследванията и наукитъ получаватъ съдържанието и задачитъ си отъ живия потокъ на народа. Това е едно ясно антииндивидуалистическо прозрение, чийто демократически духъ е забележителенъ дори и въ класически смисълъ.“

Колко дълбоко и успокояваще е действието

на тая промѣна, може да се забележи само когато се вземе прѣко участие въ германския студентски животъ, особено, ако съществува възможността да се направятъ сравнения съ условията преди 1933 год. Организационните промѣни не биятъ на очи и въ правилниците на университетитъ не се забелязва почти нищо. И въпреки това тукъ се крие нѣщо повече отколкото отначало може да се предположи. Четатъ ли се условията за записване, значи условията за посещаване на университета и висшите училища, не се забелязва никакво значително измѣнение. Както преди, така и сега има три категории студенти: редовенъ студентъ, извънреденъ студентъ и слушателъ, отъ които само първата категория бива допускана до академически изпити и докторати. Студентитъ отъ чужбина се причисляватъ къмъ една отъ последните две категории, за да могатъ да взематъ участие въ студентските занимания, а за да положатъ изпитъ трѣбва да получатъ специално разрешение.

Картината би била непълна, ако същевременно не се вземе подъ внимание до колко е изравненъ пътя къмъ научното образование за тѣзи, които въ предварителната си подготовка и практическа работа съ се показали особено надарени. Преди всичко сега съществува възможността да се посещава университетъ или висше училище, безъ да е взета матура. Тя съществува за всички, които чрезъ самообразование или чрезъ своята работа показже, че притежава способностъ за по-нататъшно следване. По този пътъ идватъ въ университетитъ главно хора, които съ преминали възрастта за полагане матуриретенъ изпитъ.

За надаренитъ работници и техници съществува възможността да продължатъ образованието си предимно на държавни разности, следъ полагане на особенни изпити, за да достигнатъ титлата инженеръ, следъ успешенъ изпитъ въ висше техническо училище. (Б. пр. Този пътъ съответствува на нашия техникъ съ сръдно образование.)

Презъ годинитъ 1938—1941 по този пътъ къмъ по-висше техническо образование преминаха около 600 млади хора.

Пътят към университета и висше училище става възможен и в случайни на едно сравнително по-късно развитие на дарбите и способностите, което по-късно се показва в свободния практически живот.

За откриване на дарованията сега се прави особено много, като се започне още от основното училище. Особено надарените ученици от основните училища се настаняват в училища-пансиони, където на държавни разходи биват подготвени за зрелостен изпит, равностоен на гимназиалния. Освен това още по-важно е така нареченото главно училище (хауптшULE), което от 1941 год. насам представлява безплатно продължение на основното училище. Надарените ученици от основното училище се изпращат след четирите учебни години в главното училище, което също така им открива пътя към по-нататъшно образование. По този начин става изрично да се приказва, че липсата на средства би попречила някому да прояви способностите си.

Трудовата повиност се грижи същевременно десета на по-добре поставените да не могат да започнат следването си преди да са спечелили опит в практически труд и преди да са се запознали от близо с условията на живота, мисленето и интересите на физическите работници. Така се достига до едно изравняване от извънредна важност, без да се пренебрегва до преследаните методи прилагани в Съветска Русия и отчасти в САЩ, което не понижава и не приравнява научното развитие на студента и не обезсмисля студентския живот. Университетът запазва добрите си традиции и се забелязва дори едно покачване на стандарта, понеже се създаде ясно разграничение между двата главни клона на академическата работа. От една страна чисто изследователска, която сега се развива при по-благоприятни условия отколкото преди, а от друга страна — клонът, който се стреми да придобие известен ценз, необходим за бъдещата му професия и който сега също по-лесно се постига.

Голямото число научнообразователни институти в Германия предлага най-добри възможности за подобно разграничение в следването. Съществуват не по-малко от 29 университета три политически висши училища, имащи характер на специални университети, една държавна академия в Браунсберг, две

медицински академии в Данинг и Дюселдорф и 31 научни висши училища. Това са значи по-главни научни и образователни институти към които се прибавя едно число полувисши специални училища, висши училища за изкуства и най-различни институти.

Университетите в Хайделберг, Кьолн, Прага и Виена съществуват още от сръдните векове — всички те са основани през XIII век. Също такива са университетите в Рошок, Грайфвалд, Лайпциг, Тюбинген и Фрайбург, основани през XIV век. В течение на вековете са създадени и останалите университети, последният от които е откритият в 1941 год. университетът в Позен.

Общо взето студентите посещават главно университетите, които лежат в непосредствена близост. Едно хубаво правило на немския студентски живот гласи, че най-малко първите три семестра трябва да бъдат минати в местното висше училище, за да се придобие право на академик в къщи и за да се влезе в някоя организация. Доста обичайно е по-късно да се сменят университетите, за да могат да се чуят лекциите на точно определени професори или да се вземе участие в работата на изследователските институти, ръководени от тях.

Студентите по медицина напр. се привличат от някоя определен университет, историците от някоя друг, а философите от трети, в които четат професори, лекциите на които ги особено много интересуват. Не може, обаче, да се каже, че един университет има всички преимущества пред друг.

Докато един малък университет в тих град предлага идеални условия за живот, пълно спокойствие и тишина, необходими за работа и условия за развиване на добро другарство, един по-голям университет, като напр. университетът Фридрих Вилхелм в Берлин със своите почти хиляда преподаватели, професори и доценти, раздължен на 8 факултета, с повече от 100 специални изследователски институти, семинари и клиники дава по-голяма възможност за специализация и предлага повече материали за примери и опитност.

За тези, които не са наясно къде и в каква форма трябва да приемат следването си са създадени от Райхсшудентенверк съвещателни места при различните университети.

Чрез потърсване на съвещателното място студентът спестява много ценно време, което въ противен случай би изхабил в първия семестър, за да разбере условията, програмите за следване и всички съществуващи възможности.

Студенти от чужбина, които през време на войната сж няколко хиляди въ всички германски университети, се осведомяват обикновено предварително за условията при следването и подходящите места чрез „Deutscher Akademischer Austauschdienst E. V., Berlin NW 40, Kronprinzenufer 13. „Дойчер Академисер Аусташдинст“ стои въ прѣка връзка съ „Deutsche Studentenwerk für Ausländer E. V.“, който има възможността, макаръ и ограничена, да подпомогне материално напредналите студенти. Шефъ на двете организации бѣ покойниятъ генералъ лейтенантъ д-ръ хонорис кауза Евалд фонъ Матовъ, а водачъ на студентската размѣна-министерскиятъ съветникъ Вилхелмъ Бурмайстеръ.

Голямото число университети и висши училища въ гъсто населения центъръ на Европа свидетелствуватъ за единъ богатъ културенъ животъ. Неговото появяване зависи, обаче сжщо отъ по-раншното положение, при което единъ и сжщи народъ бѣше раздѣленъ династически на малки държавици и княжества. Въпреки, че отъ нѣкои гледища би било може би по-добре да се направи сливане на нѣкои малки, но лежащи много близо единъ до другъ университети, особено въ Южна това до днесъ не е направено. Национал-социализмътъ, който въ много области насърдчи сливането и централизацията, въ областта на висшето образование насърдчи и подкрепи децентрализацията, за да запази провинциалната самобитност на отделните висши училища. Тукъ не се правятъ никакви опити да се вкара всичко въ една форма. Осъществено е национално единение отъ националсоциалистическото ръководство не стана по-слабо отъ това, а по-богато чрезъ сложениятъ въ здрави рамки племенни особености на областите, както стана съ университетите въ Позенъ, Бреслау, Мюнхенъ, Щрасбургъ, Бонъ, Хамбургъ и Берлинъ. Тукъ може да се види въ миниатюръ картината на единна Европа, която въ взаимоподдържане, съвмѣстна работа и плодотворна размѣна не изключва свободата да покаже своята пълна и самостоятелна специфичност.

Осигурете живота и имота си!

Германскиятъ застрахователни дружества ви даватъ тази възможностъ, тъй като при тяхъ вие можете да сключите застраховка за:

животъ	гаранция
пожаръ	болестъ
злополука	автомобилъ
транспортъ	отговорностъ
строежъ	машини
градушка	дъждъ
добитъкъ	наводнение
пѣтуване съ	стъклария
самолетъ	обезпечение
прекъсване	повреди отъ бури
на работа	и вихрушки
кражба	телефонъ
и взломъ	кредитъ

REICHSGRUPPE VERSICHERUNGEN

Народът и войската изпращат своя Върховен возмезд към вярното му жилище

... а народът плачеше, плачеше ...